

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. lapkričio 29 d.
(OR. en)

14485/21

EDUC 399
SOC 706
EMPL 529
DIGIT 177
ENV 939

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 13616/21

Dalykas: Tarybos rezoliucija dėl naujosios 2021–2030 m. Europos suaugusiųjų
mokymosi darbotvarkės

Delegacijoms priede pateikiama 2021 m. lapkričio 29–30 d. Tarybos (švietimas, jaunimas, kultūra ir sportas) posėdyje patvirtinta Tarybos rezoliucija dėl naujosios 2021–2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės.

Tarybos rezoliucija dėl naujosios 2021–2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

KADANGI:

labai svarbu teigiamai spręsti ateities klausimus remiantis suaugusiųjų mokymosi poreikiais ir turint formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi galimybių, kuriomis naudojantis būtų galima suteikti visas būtinas žinias, įgūdžius ir kompetencijas siekiant sukurti įtraukią, tvarią, socialiai teisingą ir atsparesnę Europą. Kadangi dalyvaujame vis sudėtingesnėse ir dažniau vykstančiose pertvarkose (visų pirma, žaliojoje ir skaitmeninėje pertvarkoje) ir sprendžiame dabartinius ir ateities uždavinius (pavyzdžiui, klimato kaitos, demografijos, technologijos, sveikatos ir t. t.), suaugusiųjų mokymasis, kaip svarbi mokymosi visą gyvenimą dalis, gali prisidėti prie ekonomikos ir visuomenės stiprinimo ir atsparumo didinimo. Taip pat svarbu sudaryti būtinas sąlygas, kad žmonės, darydami pasirinkimus, galėtų būti pokyčių skatintojai;

PRIMINDAMA, KAD

1. 2017 m. Geteborgo socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime deramo darbo vietų ir ekonomikos augimo klausimais ES vadovai bendrai paskelbė apie Europos socialinių teisių ramstį, kuriame kaip pirmas jo principas nustatyta teisė į kokybišką ir įtraukų švietimą, mokymą ir mokymąsi visą gyvenimą visiems, kaip ketvirtas principas – teisė gauti paramą ieškant darbo, mokantis ir persikvalifikuojant, taip pat teisė perkelti socialinės apsaugos ir mokymo teises keičiant profesinę veiklą;

2. 2017 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose¹ švietimas įvardytas kaip itin svarbus veiksnys kuriant įtraukias ir darnias visuomenes ir išlaikant Europos konkurencingumą; tokiu būdu pirmą kartą švietimui ir mokymui Europos politinėje darbotvarkėje skirtas didžiausias dėmesys;
3. 2019–2024 m. ES strateginėje darbotvarkėje ES vadovai susitarė didinti investicijas į žmonių įgūdžius ir švietimą;
4. 2021 m. gegužės 7 d. ES vadovai susitiko Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime, kad sustiprintų Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą, politiniuose veiksmuose daugiausia dėmesio skirdami švietimui ir įgūdžiams;
5. 2021 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose ES vadovai palankiai įvertino ES pagrindinius tikslus, susijusius su darbo vietomis, įgūdžiais ir skurdo mažinimu, išdėstytus Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane, atsižvelgiant į Porto deklaraciją, įskaitant ES lygmens tikslą, kad iki 2030 m. bent 60 % visų suaugusiųjų kasmet dalyvautų mokymosi veikloje;
6. reikėtų atsižvelgti į atitinkamus dokumentus, nurodytus šios rezoliucijos III priede;

¹ Dok. EUCO 19/1/17 REV 1.

IR ATKREIPDAMA DĖMESĮ Į

7. atnaujintą Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarę, kurią Europos Sąjungos Taryba priėmė 2011 m., kad būtų tęsiamas, papildomas ir stiprinamas darbas suaugusiųjų mokymosi srityje pagal Tarybos strateginėje programoje „ET 2020“ nustatytus keturis strateginius tikslus;
8. Tarybos rekomendaciją dėl įgūdžių tobulinimo krypčių – naujų galimybių suaugusiesiems (2016 m.), kurioje pabrėžiami konkretūs suaugusiųjų poreikiai, visų pirma žemos kvalifikacijos asmenų, bedarbių ir pažeidžiamų asmenų grupių, kuriems reikia papildomo dėmesio ir paramos, kad būtų pagerinti jų pagrindiniai įgūdžiai ir būtų sudarytos galimybės pažangai;
9. ataskaitą „Pažanga pagal atnaujintą Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarę“ (angl. *Achievements under the Renewed European Agenda for Adult Learning*) (2019 m.), kurioje apžvelgiama 2011–2018 m. pažanga. Joje taip pat nustatytos naujos temos ir prioritetai, į kuriuos būtų galima atsižvelgti laikotarpiu po 2020 m., įskaitant tolesnį darbą valdymo, tiekimo ir įsisavinimo, lankstumo ir prieigos srityse, taip pat kokybės užtikrinimą;
10. Europos įgūdžių darbotvarėje, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (2020 m.), be kita ko, siūlomas 8 veiksmas „Įgūdžiai visam gyvenimui“, kuriuo numatoma, kad Komisija ir valstybės narės sieks naujų Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės prioritetų, kad būtų sukurtos visapusiškos, kokybiškos ir įtraukios suaugusiųjų mokymosi sistemos;

11. Tarybos rekomendacijoje dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (2020 m.) ir Osnabriuko deklaracijoje dėl profesinio rengimo ir mokymo (2020 m.) raginama toliau plėtoti profesinį rengimą ir mokymą kaip patrauklią ir kokybišką darbo ir gyvenimo trajektoriją ir didinti bei skatinti suaugusiųjų informuotumą apie tai, kad mokymasis yra visą gyvenimą siektinas tikslas;
12. Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu numatoma, kad Europos bendradarbiavimas švietimo ir mokymo srityje laikotarpiu iki 2030 m. (2021–2030 m.) turėtų būti vykdomas taikant įtraukų, holistinį ir mokymusi visą gyvenimą grindžiamą požiūrį, taip pat nurodoma, kad mokymasis visą gyvenimą apima visas švietimo ir mokymo formas ir lygmenis nuo ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros iki suaugusiųjų švietimo, įskaitant profesinį rengimą ir mokymą ir aukštąjį mokslą;

MANO, KAD

13. Europos Sąjungos valstybėse narėse taikomi skirtingi suaugusiųjų mokymosi modeliai, atsižvelgiant į jų nacionalinius, regioninius ir vietos poreikius, aplinkybes, politiką, strategijas ir tradicijas. Iš ataskaitų matyti, kad dėl COVID-19 pandemijos suaugusiųjų mokymosi ir mokymosi aplinkos koregavimas visoje Europoje nulėmė, kad suaugusiųjų mokymosi praktika tapo dar įvairesnė²;

² Žr. pavyzdžiui, šiuos leidinius: „Suaugusiųjų mokymasis ir COVID-19: iššūkiai ir galimybės“ („ET 2020“ darbo grupė suaugusiųjų mokymosi klausimais, 2020 m.), „Suaugusiųjų mokymasis bei švietimas ir COVID-19“ (Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos Mokymosi visą gyvenimą institutas, 2020 m.) ir „Suaugusiųjų mokymasis ir COVID-19: kiek neformaliojo ir savaiminio mokymosi trūksta darbuotojams?“ (EBPO, 2021 m.).

14. 2020 m. Švietimo ir mokymo stebėsenos biuletenyje³ nurodoma, kad dalyvavimo suaugusiųjų mokymosi veikloje lygis yra žemas: keturias paskutines savaites iki 2019 m. apklausos ES suaugusiųjų mokymosi veikloje dalyvavo vidutiniškai tik 10,8 % 25–64 metų amžiaus suaugusiųjų (11,9 % moterų ir 9,8 % vyrų). Be to, Eurostato 2020 m. duomenys rodo, kad dalyvavimo suaugusiųjų mokymosi veikloje lygis yra žemesnis negu prieš COVID-19 pandemiją: keturias paskutines savaites iki apklausos ES suaugusiųjų mokymosi veikloje dalyvavo vidutiniškai tik 9,2 % 25–64 metų amžiaus suaugusiųjų (10,0 % moterų ir 8,3 % vyrų);
15. iš tinklo „Eurydice“ ataskaitos „Suaugusiųjų švietimas ir mokymas Europoje: įtraukčių trajektorijų ugdyti įgūdžius ir kvalifikacijas kūrimas“ (2021 m.) matyti, kad maždaug vienas iš penkių suaugusiųjų ES nėra baigęs vidurinio ugdymo ir kad didelė dalis suaugusiųjų Europoje kenčia dėl žemo raštingumo, skaičiavimo ir (arba) skaitmeninių įgūdžių lygio. Šalys taip pat skiriasi suaugusiųjų dalyvavimo švietime ir mokyme atžvilgiu; tačiau bendras bruožas yra tai, kad didžioji dalis mokymosi veiklos, kurioje dalyvauja suaugusieji, yra neformalaus pobūdžio;

PRIPAŽIŖSTA, KAD

16. naujoje mokymosi kultūroje reikėtų pabrėžti pagrindinių įgūdžių visiems ir nuolatinio atitinkamų žinių, įgūdžių ir kompetencijų įgijimo visais lygmenimis formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymo kontekstuose per visą gyvenimą svarbą. Asmenys, turintys išvystytą mokymosi visą gyvenimą mąstyseną, yra geriau pasirengę prisitaikyti prie naujų aplinkybių ir ugdyti įgūdžius, kurių jiems reikia darbui, taip pat visapusiškam dalyvavimui visuomenės gyvenime ir asmeniniam tobulėjimui;

³ 2020 m. Švietimo ir mokymo stebėsenos biuletenis. Mokymas ir mokymasis skaitmeniniame amžiuje, Komisijos tarnybų darbinis dokumentas (2020) 234 final. Duomenų šaltinis: Eurostatas, ES darbo jėgos tyrimas (2022 m. numatoma pakeisti metodiką).

17. suaugusiųjų mokymuisi skiriamas ypatingas dėmesys Europos bendradarbiavimo strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę strateginiu prioritetu „Mokymosi visą gyvenimą ir judumo pavertimas tikrove visiems“ – dabar to reikia skubiau negu bet kada dėl ekonomikos atsigavimo po COVID-19 krizės iššūkių ir atsparumo poreikio, kintančių darbo rinkos poreikių, įgūdžių neatitikties, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, taip pat dėl to, kad Europoje suaugusiųjų, kurių pagrindinių žinių, įgūdžių ir gebėjimų lygis yra žemas, dalis tebėra didelė;
18. turi būti sprendžiamas suaugusiųjų mokymosi susiskaidymo tarp sektorių, politikos sričių ir teisinių sistemų klausimas. Reikia, kad visos šalys dalyvautų dialoge siekiant užtikrinti bendrą viziją dėl sustiprintos suaugusiųjų mokymosi paslaugų pasiūlos, kuria būtų atsižvelgiama į suaugusiųjų mokymosi socialinį aspektą ir įsidarbinamumą. Kadangi individualiems asmenims, darbdaviams ir valstybei yra naudingas suaugusiųjų mokymasis, turėtų būti pripažinta kiekvienos šalies atsakomybė ir indėlis;
19. itin svarbu didinti darbdavių informuotumą apie tai, kad suaugusiųjų mokymasis prisideda prie darbo procesų kokybės ir rezultatų, taip pat prie darbuotojų įsitraukimo į darbą kokybės. Suaugusiųjų mokymasis gali prisidėti prie našumo, konkurencingumo, socialinės įtraukties, lyčių lygybės, kūrybiškumo, inovacijų ir verslumo. Tai yra svarbus veiksnys, suteikiantis paskatų darbdaviams imtis aktyvesnio vaidmens remiant kvalifikacijos kėlimą ir perkvalifikavimą, taip pat nuolat gerinant savo darbuotojų įsidarbinamumo ir asmens statuso pokyčių darbo rinkoje galimybes. Todėl svarbu, kad visose darbo vietose būtų sukurta mokymosi kultūra, kad mokymosi galimybės būtų planuojamos ir organizuojamos darbo vietoje ir kad tai skatintų ir remtų visi suinteresuotieji subjektai;
20. tačiau suaugusiųjų mokymasis turi apimti ne tik su darbu susijusių įgūdžių ugdymą. Taip pat svarbu didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie dalyvavimo mokymosi visą gyvenimą veikloje svarbą ir naudą. Suaugusiųjų mokymas turėtų būti susietas su visų rūšių ir lygių švietimu ir mokymu, įskaitant aukštąjį mokslą, taikant lanksčias formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi trajektorijas;

21. suaugusiųjų mokymasis gali pagerinti suaugusiųjų gyvenimo ir darbo galimybes, neatsižvelgiant į jų socialines, demografines ir asmenines aplinkybes. Individuali atsakomybė už karjeros raidą turėtų būti laikoma profesinio orientavimo visą gyvenimą ir paramos dalimi. Be to, suaugusiųjų mokymasis gali prisidėti prie aktyvaus pilietiškumo ir bendruomenės mokymosi. Jis taip pat padeda asmeniniam, socialiniam ir profesiniam tobulėjimui ir savirealizacijai, sveikatai ir gerovei, atsižvelgiant į asmens dabartinius ir būsimus poreikius, talentus ir siekius. Suaugusiųjų mokymuisi tenka labai svarbus vaidmuo reaguojant į dabartinius ir būsimus iššūkius ir galimybes gyvenime ir darbe, kuriant tvarias bendruomenes;
22. dėl demografinių pokyčių, taip pat žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos poveikio reikia naujų metodų, kad suaugusiesiems, įskaitant tuos, kurie nėra linkę dalyvauti mokymosi veikloje, ir vyresnius nei 65 metų amžiaus asmenis, būtų sudarytos palankesnės sąlygos dalyvauti suaugusiųjų mokymosi veikloje, kad būtų remiama jų visapusiška integracija ir dalyvavimas visuomenės gyvenime;

PABRĖŽIA, KAD

23. suaugusiųjų mokymuisi reikalingas holistinis požiūris, įskaitant tarpsektorinį ir įvairių suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą, ir veiksmingas koordinavimas Europos, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis, atsižvelgiant į įvairius suaugusiųjų mokymosi modelius Europos Sąjungoje ir visapusiškai laikantis konkrečios įvairių politikos lygmenų kompetencijos;

TODĖL SUSITARIA, KAD

24. laikotarpiu iki 2030 m. imtinai naujosios 2021–2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės (toliau – naujoji 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkė) bendras tikslas bus didinti ir gerinti formaliojo, neformaliojo ir savaiminio mokymosi galimybių visiems sudarymą, skatinimą ir pasinaudojimą jomis;

25. naujosios 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės pagrindinės prioritetinės sritys užtikrina darbo tęstinumą ir tolesnį suaugusiųjų mokymosi plėtojimą, kaip nurodyta toliau ir išsamiai išdėstyta I priede:

- valdymas,
- mokymosi visą gyvenimą galimybių pasiūla ir pasinaudojimas jomis,
- prieinamumas ir lankstumas,
- kokybė, lygybė, įtrauktis ir sėkmė suaugusiųjų mokymosi veikloje,
- žalioji ir skaitmeninė pertvarka.

TAIP PAT SUSITARIA, ATSIŽVELGDAMI Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ IR Į NACIONALINES VALSTYBIŲ NARIŲ APLINKYBES, DĖL ŠIŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ:

26. *atvirasis koordinavimo metodas (AKM)*. Laikotarpiu iki 2030 m. valstybės narės ir Komisija glaudžiai bendradarbiaus, kad įvertintų techniniu lygmeniu atliktą darbą, vertins procesą ir jo rezultatus taikydamos AKM ir prisiimdamos atsakomybę už procesą atitinkamoje savo kompetencijos srityje nacionaliniu, regioniniu ar Europos lygmeniu. Tai turėtų būti atliekama konsultuojantis su Darbo grupe suaugusiųjų mokymosi klausimais, įsteigta vykdant Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę programą siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.), ir su suaugusiųjų mokymosi nacionalinių koordinatorių tinklu;
27. *tarpusavio mokymasis*. Tarpusavio mokymasis yra vienas iš svarbiausių naujosios 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės elementų, nes jis suteikia galimybę nustatyti gerąją patirtį įvairiose valstybėse narėse ir iš jos pasimokyti. Tarpusio mokymasis dalyvaujant atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams bus vykdomas taikant tokias priemones kaip tarpusavio mokymosi veikla, tarpusavio konsultavimas ir keitimasis geriausia politika bei geriausios praktikos pavyzdžiais, konferencijos, seminarai, aukšto lygio forumai ir ekspertų grupės, taip pat naudojant tyrimus ir analizes, tinklus (įskaitant pagrįstus žiniatinklius) bei kitas sklaidos formas ir užtikrinant aiškų rezultatų matomumą;

28. *veiksmingas valdymas*: naujoji 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkė yra sudėtinė Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) dalis;
29. *proceso stebėsena*: periodinė pažangos siekiant ES lygmens tikslų⁴ stebėsena pasitelkiant ES lygmens rodiklius (išsamiai išdėstyti šio dokumento II priede), taikomus sistemingai renkant ir analizuojant tarptautiniu mastu palyginamus duomenis, suteikia itin svarbų indėlį formuojant įrodymais grindžiamą politiką nesukuriant papildomos naštos valstybėms narėms. Metinė stebėsena bus vykdoma pasitelkiant Švietimo ir mokymo stebėsenos biuletenį ir Europos semestro procesą (pasitelkiant socialinių rodiklių suvestinę), stebint pažangą siekiant įgyvendinti visus sutartus ES lygmens tikslus suaugusiųjų mokymosi srityje. ES lygmens tikslų ir rodiklių stebėsena ir vertinimas turėtų būti atliekami bendradarbiaujant su Rodiklių ir lyginamųjų standartų nuolatine grupe, o 2023 m. turėtų būti atlikta peržiūra;
30. *žinių kaupimas ir įrodymais grindžiama suaugusiųjų mokymosi politika*: reikia toliau plėtoti išsamią duomenų analizę ir mokslinius tyrimus, kai įmanoma, tarptautiniu, Europos ir nacionaliniu lygmeniu, pasitelkiant įvairias priemones ir pasinaudojant Eurostato, tinklo „Eurydice“, CEDEFOP, Europos mokymo fondo (ETF), EUROFOUND, EBPO ir kitų organizacijų darbu. Į šią analizę taip pat turėtų būti įtraukta pažeidžiamų suaugusiųjų grupių stebėsena ir investicijų į švietimą ir mokymą duomenys, jeigu įmanoma, taip pat, be kita ko, darbdavių ir vietos bendruomenių lygmeniu. Siekiant pertvarkyti darbo vietas ir dėti didžiules kvalifikacijos kėlimo ir perkvalifikavimo pastangas, reikia patikimos ir tikslinės su įgūdžiais susijusios informacijos, kad būtų nustatyti būsimi darbo rinkos įgūdžių poreikiai. Tai padės suaugusiesiems jų karjeros raidos visą gyvenimą srityje ir palengvins asmens statuso pokyčius tiek darbo rinkoje, tiek visuomenėje;

⁴ Šie tikslai apibrėžiami kaip ES vidutinės vertės, kurias turi bendrai pasiekti valstybės narės. Pranešdama apie šių tikslų įgyvendinimo pažangą, įskaitant, kai aktualu, Europos semestro kontekste, Komisija turėtų atsižvelgti į skirtingų nacionalinių sistemų ir aplinkybių ypatumus. Valstybės narės turėtų visapusiškai pasinaudoti Sąjungos finansavimo galimybėmis, atsižvelgdamos į savo nacionalines aplinkybes, prioritetus ir iššūkius. Tikslai netrukdo priimti sprendimus, kuriais apibrėžiama, kaip įgyvendinamos Sąjungos finansavimo priemonės pagal 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą ir priemonę „Next Generation EU“.

31. *bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis*: svarbu stiprinti bendradarbiavimą su tokiomis organizacijomis kaip EBPO (visų pirma pasinaudojant Suaugusiųjų gebėjimų tarptautinio vertinimo programos (PIAAC) rezultatais), JT (visų pirma UNESCO ir TDO) ir Europos Taryba, taip pat įgyvendinant atitinkamas regionines ar pasaulines iniciatyvas;
32. *finansavimas*: suaugusiųjų mokymasis finansuojamas pagal įvairias skirtingas priemones, naudojantis įvairiais šaltiniais. Pageidautina, kad, kai tikslinga, ir laikantis subsidiarumo principo suaugusiųjų mokymuisi būtų teikiamas nuolatinis ir reguliarus finansavimas, o ne su projektais ar programomis susijusios subsidijos. Finansavimo metodai, grindžiami bendra viešųjų ir privačiųjų suinteresuotųjų subjektų atsakomybe, gali padėti padidinti ir sustiprinti išteklius;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ, ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ IR Į NACIONALINES APLINKYBES

33. sutelkti savo pastangas 2021–2030 m. laikotarpiu į I priede išvardytas prioritetines sritis, tokiu būdu taip pat, kai aktualu, prisidedant prie Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) įgyvendinimo, ir atsižvelgiant į savo nacionalinį, regioninį ir vietos kontekstą, aplinkybes ir teisės aktus;
34. užtikrinti veiksmingą ryšį tarp atitinkamų ministerijų, taip pat su suinteresuotaisiais subjektais, tokiais kaip socialiniai partneriai, įmonės, nevyriausybinės organizacijos ir pilietinės visuomenės organizacijos, siekiant suaugusiųjų mokymosi politikos ir platesnės socialinės bei ekonominės politikos didesnės darnos. Šis veiksmus visais valdžios lygmenimis ir įvairius suinteresuotuosius subjektus apimantis požiūris gali būti dar labiau sustiprintas vykdant veiksmingą nacionalinį, regioninį ir vietos lygmens koordinavimą, kuris susietų politiką ir praktiką;

35. remti suaugusiųjų mokymąsi teikiant profesinį orientavimą ir užtikrinant karjeros raidą visą gyvenimą – tai daryti kuriant partnerystes visais lygmenimis. Laikantis kokybės užtikrinimo principų, šis orientavimas turėtų būti susietas su informavimo veikla, rezultatų patvirtinimu ir informuotumo didinimu, tokiu būdu prisidedant prie Tarybos rekomendacijos dėl įgūdžių tobulinimo krypties įgyvendinimo. Taip bus užtikrinta, kad visi suaugusieji turėtų galimybę ugdyti savo pagrindinius įgūdžius ir svarbiausias kompetencijas, remiantis jų poreikiais, ir pasiekti tokį įgūdžių lygį, kokio reikia šiandienos visuomenėje ir darbo rinkoje;
36. įgyvendinant Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų patvirtinimo daryti pažangą užtikrinant, kad rezultatų patvirtinimo galimybėmis galėtų naudotis visi suaugusieji, tokiu būdu taip pat užtikrinant antrą galimybę mokytis, ir galbūt įgyti visas reikiamas arba dalines kvalifikacijas;
37. remti suaugusiųjų mokymosi plėtrą viduriniu ir tretiniu lygmenimis, tiek bendrojo lavinimo, tiek profesinio mokymo srityse, pasitelkiant lankstų mokymąsi, pavyzdžiui, vakarines paskaitas, neakivaizdines studijas, nuotolinį ir mišrų mokymąsi, ir suteikti suaugusiems besimokantiems asmenims galimybę a) įgyti EKS 4 lygmens arba aukštesnę kvalifikaciją ir b) užbaigti trumpus kursus, suteikiančius galimybę atnaujinti, išplėsti ir pagilinti kompetencijas;
38. didinti andragogų ir dėstytojų⁵ profesinį statusą bei paramą jiems ir gerinti jų pradinį bei tęstinį švietimą bei mokymą ir profesinį tobulėjimą, be kita ko, remiant novatoriškų metodų (tokių kaip mišrusis mokymasis, nuotolinis mokymasis internetu, nuotolinis ir hibridinis mokymasis) ir išteklių (IRT infrastruktūros ir įrangos) naudojimą;

⁵ Šioje rezoliucijoje mokytojas – asmuo, kuris pagal nacionalinės teisės aktus ir praktiką yra pripažįstamas turinčiu mokytojo (arba lygiavertį) statusą, o dėstytojas – asmuo, kuris vykdo vieną ar daugiau užduočių, susijusių su (teorine ar praktine) mokymo funkcija švietimo ar mokymo įstaigoje arba darbo vietoje. Tai apima bendrojo lavinimo ir aukštojo mokslo įstaigų mokytojus, pirminio ir tęstinio profesinio rengimo ir mokymo įstaigų mokytojus ir dėstytojus, taip pat ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros specialistus ir suaugusiųjų švietimo specialistus, laikantis Tarybos išvadų dėl Europos mokytojų ir dėstytojų ateities (OL C 193, 2020 6 9, p. 11).

39. kai tikslinga, remti aukštos kokybės ir į įtraukumą orientuotą švietimo, mokymo ir mokymosi procesų skaitmeninimą organizaciniu ir individualiu lygmenimis. Be to, padėti, šviesti ir mokyti andragogus plačiau ir veiksmingiau naudoti skaitmenines priemones, kartu atsižvelgiant į skaitmeninę atskirtį ir lyčių skaitmeninį atotrūkį;
40. siekti sukurti paprastus, lanksčius ir plačius mechanizmus bendrovėms ir asmenims, siekiant didinti asmenų ir visuomenės informuotumą ir skatinti mąstysenos pokyčius, remiantis mokymosi visą gyvenimą koncepcija, pagal kurią akcentuojamas poreikis nuolat įgyti žinių, įgūdžių ir kompetencijų;
41. sudaryti palankesnes sąlygas mokymuisi visą gyvenimą, kad būtų skatinamas suaugusiųjų dalyvavimas mokymosi veikloje taikant įvairias priemones, tokias kaip EPAL – Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninę platformą (pvz., remiant suaugusiųjų mokymosi srities specialistus, be kita ko, andragogus ir dėstytojus, teikiant orientavimo paslaugas ir paramą darbuotojams, tyrėjams bei akademikams ir politikos formuotojams);
42. skatinti suaugusių besimokančių asmenų ir suaugusiųjų mokymosi srities darbuotojų mobilumą mokymosi tikslais, taip pat tarpvalstybinį bendradarbiavimą, be kita ko, kai tikslinga, įgyvendinant programą „Erasmus+“, panaudojant ES sanglaudos politikos lėšas ir kitas priemones;
43. dėti daugiau pastangų siekiant pašalinti esamas kliūtis ir barjerus visų rūšių mokymuisi, įskaitant klausimus, susijusius su judumu, prieinamumu, lyčių nelygybe, orientavimu, informavimu, paslaugomis studentams ir ankstesnio mokymosi kaip mokymosi rezultatų pripažinimu;
44. toliau plėtoti kokybės užtikrinimo mechanizmus, pavyzdžiui, propaguojant vidaus ir išorės kokybės užtikrinimą, susijusį su programomis, procesais, įgyvendinančiomis organizacijomis, andragogais bei dėstytojais ir konsultavimo veikla, ir plėtojant duomenų rinkimą, pavyzdžiui, naudojantis informacija, gauta vykdant absolventų karjeros stebėjimą;

PRAŠO KOMISIJOS, VADOVAUJANTIS SAVO KOMPETENCIJA IR ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:

45. remti valstybes nares joms įgyvendinant naująją 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkę ir jos prioritetus I priede išvardytose srityse, taip pat joms galimai plėtojant veiksmų visais valdžios lygmenimis nacionalines įgūdžių strategijas;
46. užtikrinti pagal naująją 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkę įgyvendinamų ES politikos iniciatyvų tarpusavio papildomumą ir nuoseklumą;
47. palaikyti glaudžius ryšius su valstybėmis narėmis, kad būtų užtikrintas lanksčios ir veiksmingos valdymo struktūros diegimas, kaip nurodyta Tarybos rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.), visų pirma įtraukiant Darbo grupę suaugusiųjų mokymosi klausimais, suaugusiųjų mokymosi nacionalinių koordinatorių tinklą, tarpusavio mokymosi veiklą ir kitą tinklaveikos veiklą;
48. remti suaugusiųjų mokymosi nacionalinius koordinatorius finansuojant jų darbą siekiant palengvinti valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su Komisija įgyvendinant naująją 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkę;
49. stiprinti žinias apie suaugusiųjų mokymąsi Europoje vykdant studijas ir mokslinius tyrimus, susijusius su suaugusiųjų mokymosi klausimų analize, be kita ko, pasitelkiant tinklą „Eurydice“, CEDEFOP ir ETF, ir bendradarbiaujant su kitais atitinkamais tinklais ir institucijomis, visapusiškai pasinaudojant jų informacijos ir mokslinių tyrimų pajėgumais, nesukuriant papildomos naštos valstybėms narėms. Taip pat reikėtų skirti dėmesio vyresnių nei 65 metų amžiaus asmenų grupei ir parengti palyginamus įrodymus bei duomenis jų dalyvavimo suaugusiųjų mokymesi klausimu;

50. tęsti ir intensyvinti bendradarbiavimą su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, tokiomis kaip EBPO, JT (visų pirma UNESCO ir TDO) ir Europos Taryba, taip pat įgyvendinant atitinkamas regionines ar pasaulines iniciatyvas, pavyzdžiui, Vakarų Balkanuose, Rytų partnerystę ir t. t.;
51. užtikrinti, kad Europos lygmeniu būtų skiriamos lėšos naujosios 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės įgyvendinimui pasitelkiant atitinkamas ES programas, fondus ir priemones, pavyzdžiui, programą „Erasmus+“, „Europos socialinį fondą +“ (ESF+), Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą atleistiems darbuotojams, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę, Teisingos pertvarkos fondą, „InvestEU“, techninės paramos priemonę ir t. t.;
52. pristatyti vykdomos ir planuojamos politikos, bendradarbiavimo priemonių, finansavimo priemonių, iniciatyvų ir tikslinių kvietimų Sąjungos lygmeniu, pavyzdžiui, įgūdžių tobulinimo kryptių, „Erasmus+“ ir Europos semestro, kuriais prisidedama prie Naujosios 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės įgyvendinimo, sisteminę apžvalgą ir veiksmų gaires ir reguliariai informuoti Tarybą apie jas;
53. teikti Naujosios 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės, kuri yra Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos (2021–2030 m.) dalis, įgyvendinimo ataskaitas, remiantis suaugusiųjų mokymosi nacionalinių koordinatorių, Darbo grupės suaugusiųjų mokymosi klausimais, studijų ir mokslinių tyrimų ekspertų darbu;

54. sudaryti sąlygas toliau plėtoti ir įgyvendinti EPAL, kuri remia ir stiprina suaugusiųjų mokymosi srities specialistus vykdant kolegų mainus, pasitelkiant tinklaraščių įrašus, forumus, tinklaveiką ir teikiant aukštos kokybės, tikslią ir aktualią informaciją visais suaugusiųjų mokymosi aspektais;
55. remti valstybes nares, be kita ko, teikiant finansavimą, joms reguliariai dalyvaujant mokslinių tyrimų cikluose siekiant gauti palyginamų duomenų, susijusių su jų padaryta pažanga suaugusiųjų įgūdžių srityje (EBPO Suaugusiųjų gebėjimų tyrimas [PIAAC], suaugusiųjų švietimo tyrimas ir darbo jėgos tyrimas).

Atsižvelgiant į kiekvienoje valstybėje narėje esančias specifines aplinkybes ir remiantis nacionaliniais prioritetais, valstybių narių prašoma, kai tinkama, padedant Komisijai, daugiausia dėmesio skirti toliau nurodytoms sritims.

1 prioritentinė sritis. Valdymas

- a) Vyriausybių, regionų ir vietos valdžios institucijų, švietimo ir mokymo paslaugų teikėjų, bendrovių, socialinių partnerių, valstybinių užimtumo ir socialinių tarnybų, taip pat pilietinės visuomenės bendradarbiavimas yra būtinas ir glaudžiai susijęs su bendra atsakomybe, tenkančia visoms dalyvaujančioms šalims. Ši atsakomybė apima užduotis, įskaitant švietimo ir mokymo poreikių analizę ir mokymosi galimybių kūrimą suaugusiems, visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo ir bendradarbiavimo optimizavimą, informuotumo didinimą bei informavimą ir paramą pakankamo orientavimo ir konsultavimo paslaugų teikėjams ir bendrovėms teikimui.
- b) Griežtinti bendras bendradarbiavimo suaugusiųjų mokymosi poreikių srityje sąlygas: siekti parengti visapusišką požiūrį į suaugusiųjų mokymąsi, kuris apimtų visų rūšių, formų ir lygmenų suaugusiųjų švietimą ir mokymą ir kitas atitinkamas mokymosi galimybių formas ir patikslintų visų susijusių sektorių vaidmenis. Tai turėtų užtikrinti tarpsektorinę priežiūrą, taip pat tarpžinybines ir tarpsektorines partnerystes, padedančias užtikrinti politikos nuoseklumą. Toks požiūris, kaip mokymosi visą gyvenimą dalis, galėtų paskatinti suaugusiųjų mokymosi strategijas ir nacionalines įgūdžių strategijas, kurios būtų grindžiamos moksliniais tyrimais, įrodymais ir duomenimis.
- c) Suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimas ir partnerystės nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis turėtų atitikti suaugusiųjų besimokančių asmenų ir darbdavių poreikius, be kita ko, jeigu įmanoma ir atsižvelgiant į nacionalines aplinkybes, veiksmingą ir efektyvų suaugusiųjų mokymosi iniciatyvų finansavimą.

2 prioritetinė sritis. Mokymosi visą gyvenimą galimybių pasiūla ir pasinaudojimas jomis

- a) Itin svarbu didinti suaugusiųjų informuotumą apie mokymosi kaip visą gyvenimą trunkančio siekio svarbą – to galima siekti reguliariais laiko tarpais visą asmens gyvenimą.
- b) Suaugusiųjų mokymasis turėtų būti labiau pritaikytas prie konkrečių poreikių. Jis turėtų būti skatinamas ir remiamas pasitelkiant veiksmingas orientavimo visą gyvenimą sistemas, papildomas informavimo veikla, taip pat pasitelkiant integruotą ankstesnio mokymosi patvirtinimo sistemas.
- c) Esamos įgūdžių prognozavimo sistemos (su įgūdžiais susijusios informacijos rinkimas) turėtų būti pasiekiamos visiems suinteresuotiesiems subjektams, kad būtų remiamas orientavimas visą gyvenimą ir suaugusiųjų mokymosi planavimas.
- d) Kai tikslinga, finansinių paskatų, mokestinių paskatų ar kitų socialinių išmokų ar kompensavimo priemonių integravimas darbdavio lygmeniu įgyvendinant suaugusiųjų mokymosi politiką turėtų padėti darbdaviams labiau įsipareigoti suaugusiųjų mokymosi srityje.
- e) Tvarus viešasis finansavimas turėtų būti papildomas kitu finansavimu įvairiais lygmenimis (Europos, nacionaliniu, regioniniu, vietos, darbdavio, asmens) ir skiriamas visų rūšių, formų ir lygmenų suaugusiųjų mokymuisi. Itin svarbu veiksmingai paskirstyti ir panaudoti lėšas ir finansavimą pritaikyti prie individualių mokymosi poreikių. Šioje srityje svarbus vaidmuo tenka išlaidų stebėsenai.

3 prioritetinė sritis. Prieinamumas ir lankstumas

- a) Suaugusiųjų mokymasis turėtų būti lankstus laiko, vietos, išteklių, organizavimo ir įgyvendinimo būdų atžvilgiu ir turėtų apimti įvairius metodus ir priemones, kuriomis siekiama didinti dalyvavimą, įtrauktį ir motyvaciją mokytis. Turėtų būti leidžiama dalyvauti ne tik skirtinguose formaliojo švietimo ir mokymo lygmenyse, bet ir kitose programose, be kita ko, neformaliu lygmeniu, kuriomis siekiama perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo, kartu taikant platesnę mokymosi paradigmą. Lankstumas yra labai svarbus siekiant didinti mokymosi veikloje dalyvaujančių suaugusiųjų skaičių ir juos išlaikyti toje veikloje, kad jie galėtų derinti mokymąsi su šeiminių, asmeninio gyvenimo ir darbo pareigomis. Suaugusiųjų mokymosi srityje turi būti užtikrintos kokybiškos programos, nepriklausomai nuo to, ar finansavimas yra privatus, ar viešasis.
- b) Suaugusiųjų mokymosi kontekste vykdomos švietimo ir mokymo programos turėtų būti grindžiamos ankstesnėmis besimokančių asmenų žiniomis, įgūdžiais ir kompetencijomis, patirtimi, prioritetais ir specifika, atsižvelgiant į jų poreikius, galimus įsivertinimo rezultatus ir ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamoms grupėms. Švietimo ir mokymosi metodas, kuriuo suaugusieji skatinami išreikšti savo pažiūras, norus ir poreikius, yra įtraukus ir motyvuoja suaugusiuosius šviestis ir tobulėti, kartu suteikiant galimybių asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui, mokymuisi bendruomenėje, kartu tarpusavio mokymuisi ir kitiems socialiniams aspektams.

- c) Suaugusiųjų mokymasis taip pat turėtų padėti lengviau įgyti žinių, įgūdžių bei kompetencijų bei juos stiprinti ir taip padėti užtikrinti įtrauktesnę visuomenę ir lygias galimybes, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes ir socialinę bei ekonominę padėtį, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamoms grupėms.
- d) Reikėtų apsvarstyti galimybę nustatyti finansines ir kitas paramos priemones, taip pat konkrečius veiksmus besimokantiems asmenims remti. Pavyzdžiai galėtų būti tokios finansinės paskatos kaip paskolos, dotacijos ir mokesčių lengvatos.
- e) Mikrokredencialų koncepcijos analizė ir jų naudojimas gali padėti išplėsti mokymosi galimybes ir galėtų sustiprinti mokymąsi visą gyvenimą, suteikiant lankstesnių ir modulinio mokymosi galimybių ir siūlant įtrauktesnes mokymosi trajektorijas.

4 prioritentinė sritis. Kokybė, lygybė, įtrauktis ir sėkmė suaugusiųjų mokymosi veikloje

Profesionalizacija

- a) Reikalingas andragogų ir dėstytojų, įskaitant specialistus (pvz., mentorius, korepetitorius), ir kitų profesionalų, dalyvaujančių suaugusiųjų mokymosi rėmimo veikloje, pvz., orientavimo, patvirtinimo, informavimo, informuotumo didinimo, vadovavimo ir valdymo srityse, profesionalizavimas ir gebėjimų stiprinimas. Suaugusiųjų mokymosi specialistų pagrindinių kompetencijų apibrėžimas ir patvirtinimas galėtų suteikti pridėtinės vertės.
- b) Profesionalizacija suaugusiųjų mokymosi srityje yra labai svarbi teikiamo švietimo ir mokymo kokybei (pvz., be su turiniu susijusių įgūdžių, suaugę besimokantys asmenys turi įgyti socialinių ir skaitmeninių įgūdžių, kurių atžvilgiu reikalingas kitoks ir (arba) pakoreguotas mokymo metodas). Andragogai ir dėstytojai turėtų būti remiami įgyvendinant kompetencija grindžiamą mokymą ir mokymąsi, be kita ko, pasitelkiant patarėjus ir vykdant tarpusavio mokymosi veiklą.
- c) Gerai išplėtotas suaugusiųjų mokymosi paslaugų teikėjų ir kitų mokymosi galimybes teikiančių partnerių tinklas ir partnerystė galėtų užtikrinti, kad suaugusiųjų mokymasis taptų prieinamesnis ir kad pinigai bei laikas būtų mažesnė kliūtis nei anksčiau.

Judumas

- d) Suaugusių besimokančių asmenų, andragogų bei dėstytojų ir kitų suaugusiųjų mokymosi srities suinteresuotųjų subjektų judumas turėtų būti toliau plėtojamas kaip vienas iš svarbiausių Europos bendradarbiavimo elementų ir viena iš suaugusiųjų mokymosi kokybės gerinimo bei daugiakalbystės Europos Sąjungoje skatinimo priemonė. Reikėtų dėti daugiau pastangų siekiant pašalinti esamas kliūtis ir barjerus visų rūšių judumui mokymosi ir mokymo tikslais, įskaitant klausimus, susijusius su prieinamumu, orientavimu, paslaugomis studentams ir mokymosi rezultatų pripažinimu.
- e) Naudoti programą „Erasmus+“, kuri suteikia įvairių naujų galimybių judumui ES viduje ir už ES ribų didinti ir tarpvalstybiniam bendradarbiavimui stiprinti, galbūt papildomai skiriant finansavimą iš ESF+ išteklių.

Itrauktis

- f) Suaugusiųjų mokymasis yra svarbus skatinant lyčių lygybę ir įvairių amžiaus grupių bei kultūrų ir įvairios socialinės padėties žmonių solidarumą, taip pat skatinant demokratinį pilietiškumą ir pagrindines ES vertybes; todėl pažeidžiamoms grupėms reikia skirti ypatingą dėmesį.
- g) Reikia subalansuotai paskirstyti išteklius suaugusiųjų mokymuisi švietimo ir mokymo srityje. Reikia apsvarstyti finansavimo modelius, grindžiamus bendra atsakomybe ir tvirtu viešojo sektoriaus įsipareigojimu, ypač atsižvelgiant į tikslines suaugusiųjų grupes, kurios yra nepalankioje padėtyje, turi negalią arba yra veikiamos kitų veiksnių, kurie gali lemti atskirtį.

- h) Reikėtų apsvarstyti paskatas, kuriomis būtų šalinamos visų tikslinių grupių dalyvavimo suaugusiųjų mokymosi veikloje kliūtys, pavyzdžiui, laiko mokymuisi trūkumas, menki pagrindiniai įgūdžiai, menki profesiniai įgūdžiai, neprieinamumas, silpna motyvacija ir neigiamas požiūris į mokymąsi. Bendradarbiavimas su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais yra labai svarbus siekiant į mokymosi veiklą grąžinti iš jo pasitraukusius suaugusiuosius ir konkrečias tikslines grupes.
- i) Kartų tarpusavio mokymasis, įskaitant vyresnių nei 65 metų amžiaus asmenų grupę, gali būti naudingas skatinant gerovę ir aktyvų, savarankišką ir sveiką senėjimą.

Kokybės užtikrinimas

- j) Atitinkamai reikėtų toliau stiprinti suaugusiųjų švietimo ir mokymo paslaugų teikėjų bei jų partnerių kokybės užtikrinimą sisteminiu lygmeniu.
- k) Suaugusiųjų mokymosi paslaugų teikimo rezultatų stebėseną gali padidinti kokybės užtikrinimą.
- l) Švietimas ir mokymas turėtų būti labiau orientuoti į besimokančiuosius ir galėtų būtų teikiama trumpalaikė mokymosi patirtis, kad būtų galima įgyti arba atnaujinti tikslingus gebėjimus.
- m) Siekiant užtikrinti, kad mokymosi rezultatai būtų įvertinami ir kad pažanga būtų perspektyvi, labai svarbu nuolat plėtoti stebėsenos, vertinimo ir kokybės metodus.
- n) Siekiant remti suaugusiųjų mokymosi kokybę, nacionalinėmis ir regioninėmis sistemomis ar modeliais, įskaitant ankstesnio mokymosi patvirtinimą ir pripažinimą, turėtų būti siekiama plėtoti ir teikti vidaus ir išorės kokybės užtikrinimą.

5 prioritetinė sritis. Žalioji ir skaitmeninė pertvarkos

- a) Dvejopa pertvarka (t. y. skaitmeninė ir žalioji) skatina inovacijas mokymosi trajektorijų srityje ir naujus švietimo ir mokymo metodus, įskaitant mokymosi aplinką. Šios naujovės turi užtikrinti galimybes keisti studijų kryptį ir lankstumą įvairių suaugusiųjų mokymosi formų ir lygių atžvilgiu. Įgyvendinant skaitmeninę ir žaliąją pertvarkas visos kartos raginamos ugdyti būtinus žaliuosius ir skaitmeninius įgūdžius (didesnį skaitmeninių žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą ir aplinkosauginį sąmoningumą), kad būtų galima proaktyviai dirbti ir gyventi skaitmeninėje aplinkoje. Skaitmeniniam (mišriam, hibridiniam ir pan.) mokymuisi užtikrinti taip pat reikalingas andragogų ir dėstytojų profesinis tobulėjimas, parama skaitmeninių priemonių naudojimui ir mokymosi medžiagos, metodų ir išteklių pritaikymas.
- b) Plėtoti darnaus vystymosi integravimo į suaugusiųjų mokymąsi metodus, be kita ko, sprendžiant su požiūriu į aplinką susijusius klausimus, ugdant tinkamą mąstyseną, didinant informuotumą ir apsvarstant galimybę imtis konkrečių mokymo plėtojimo veiksmų. Žinių, įgūdžių ir kompetencijų įgijimas suaugusiųjų mokymosi srityje turėtų būti svarbi ekologinės transformacijos proceso dalis. Žalieji įgūdžiai, t. y. įgūdžiai, kurių reikia mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikoje ir visuomenėje, bus reikalingi visoje visuomenėje ir darbo rinkoje (visuose sektoriuose ir visais lygmenimis), nes besiformuojanti ekonominė veikla kuria naujas (arba atnaujintas) profesijas, ir siekiant darnaus gyvenimo būdo.
- c) Papildoma parama mokymosi aplinkos atvėrimui paspartins skaitmeninę transformaciją arba pagerins jau esamą infrastruktūrą ir (arba) iniciatyvas, pavyzdžiui, skatinant įtraukią, skaitmeninę ir darnią visuomenę ir mokymąsi darbo vietose. Tokia aplinka turėtų padidinti vienodas visų amžiaus grupių suaugusių besimokančių asmenų galimybes naudotis skaitmenine medžiaga ir turėtų padėti saugiai naudotis skaitmeninėmis technologijomis. Mokymosi platformos visuomenės patogumui turėtų būti kuriamos taip, kad dalyviams būtų teikiama motyvacinė parama, profesionali mentorystė, orientavimas ir konsultavimas.

ES LYGMENS TIKSLAI IR RODIKLIAI. Vidutinių Europos suaugusiųjų mokymosi rezultatų stebėseną

Vidutinių Europos suaugusiųjų mokymosi rezultatų orientaciniai lygiai (ES lygmens tikslai) ir rodikliai, kurie yra pažangos stebėsenos ir iššūkių nustatymo priemonė, taip pat faktais grindžiamos politikos formavimo sistemingai renkant, analizuojant ir tiriant tarptautiniu mastu palyginamus duomenis pagalbinė priemonė, turėtų padėti siekti naujojoje 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkėje išdėstytų strateginių prioritetų. Jie turėtų būti grindžiami tik palyginamais ir patikimais duomenimis ir jais turėtų būti atsižvelgiama į skirtingą atskirų valstybių narių padėtį.

1. ES lygmens tikslai⁶

Suaugusiųjų dalyvavimas mokymosi veikloje

Iki 2025 m. bent 47 % 25–64 metų amžiaus suaugusiųjų per paskutinius 12 mėnesių turėtų būti dalyvavę mokymosi veikloje⁷.

Iki 2030 m. bent 60 % 25–64 metų amžiaus suaugusiųjų per paskutinius 12 mėnesių turėtų būti dalyvavę mokymosi veikloje.

⁶ Dėl 2025 m. tikslo Taryba susitarė savo rezoliucijoje dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.). 2030 m. tikslą ES valstybių ar vyriausybių vadovai palankiai įvertino Porto deklaracijoje, o Europos Vadovų Taryba – 2021 m. birželio 24–25 d. išvadose.

⁷ Eurostatas, ES darbo jėgos tyrimo (DJT) duomenų rinkinys nuo 2022 m. Atsižvelgiant į tai, kad 2022 m. planuojama pakeisti duomenų šaltinį (ES darbo jėgos tyrimas turėtų pakeisti suaugusiųjų švietimo tyrimą), šis tikslas turėtų būti patvirtintas 2023 m. remiantis su naujuoju duomenų šaltiniu susijusia patirtimi. Komisija, bendradarbiaudama su Rodiklių ir lyginamųjų standartų nuolatine grupe, įvertins šių pokyčių poveikį, 2023 m. palygindama suaugusiųjų švietimo tyrimo ir DJT rezultatus, ir apsvarstys galimus DJT metodikos arba tikslo lygmens pakeitimus. Remdamasi šiuo įvertinimu Taryba nuspręs dėl galimo tikslo lygmens pritaikymo.

2. ES lygmens rodikliai

- a) Žemos kvalifikacijos suaugusiųjų dalyvavimas mokymosi veikloje⁸
 - b) Naujausią mokymosi patirtį turinčių suaugusių bedarbių dalis⁹
 - c) Suaugusieji, turintys bent pagrindinius skaitmeninius įgūdžius¹⁰
-

⁸ Rodiklio apibrėžtis ir šaltiniai yra panašūs į suaugusiųjų dalyvavimo mokymosi veikloje rodiklį. Pagrindinis skirtumas yra tas, kad daugiausia dėmesio skiriama žemos kvalifikacijos suaugusiesiems, t. y. suaugusiesiems, kurių aukščiausias išsilavinimas formaliojo švietimo sistemoje yra ne daugiau kaip pagrindinis (arba žemesnio lygmens). Taigi pagal šį rodiklį vertinama, kokia dalis žemos kvalifikacijos suaugusiųjų praneša per 12 mėnesių dalyvavę formaliojo ar neformaliojo švietimo ir mokymo veikloje.

⁹ Duomenys pateikiami ES darbo jėgos tyrime. „Naujausia mokymosi patirtis“ reiškia dalyvavimą formaliojo arba neformaliojo švietimo ir mokymo programose per pastarąsias 4 savaites.

¹⁰ Šio rodiklio duomenų šaltinis yra ES bendrijos namų ūkių ir asmenų naudojimosi informacinėmis ir ryšių technologijomis tyrimas.

Su naująja 2030 m. Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarke susiję dokumentai:

Europos Vadovų Taryba

1. 2021 m. birželio 24–25 d. Europos Vadovų Tarybos išvados (EUCO 7/21)
2. Nauja 2019–2024 m. strateginė darbotvarkė (Europos Vadovų Tarybos priimta 2019 m. birželio 20 d.)
3. 2017 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybos išvados (EUCO 19/1/17 REV 1)

Europos Sąjungos Taryba

4. Tarybos išvados dėl lygybės ir įtraukties švietimo ir mokymo srityje siekiant skatinti visų mokymosi sėkmę (OL C 221, 2021 6 10, p. 3)
5. Tarybos rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos siekiant sukurti Europos švietimo erdvę ir imtis veiksmų vėlesniu laikotarpiu (2021–2030 m.) (OL C 66, 2021 2 26, p. 1)
6. Tarybos rekomendacija dėl profesinio rengimo ir mokymo siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (OL C 417, 2020 12 2, p. 1)
7. Tarybos rekomendacija „Tiltas į darbo rinką. Sustiprinta Jaunimo garantijų iniciatyva“, kuria pakeičiama 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos nustatymo (OL C 372, 2020 11 4, p. 1)

8. Tarybos išvados dėl Europos mokytojų ir dėstytojų ateities (OL C 193, 2020 6 9, p. 11)
9. Tarybos išvados dėl mokymosi visą gyvenimą politikos esminio vaidmens įgalinant visuomenes spręsti technologinių pokyčių ir perėjimo prie žaliosios ekonomikos klausimus remiant integracinį ir tvarų augimą (OL C 389, 2019 11 18, p. 12)
10. Tarybos išvados dėl Tarybos rekomendacijos dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems įgyvendinimo (OL C 189, 2019 6 5, p. 23)
11. Europos Sąjungos Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų rezoliucija dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje sistemos: 2019–2027 m. Europos Sąjungos jaunimo strategija (OL C 456, 2018 12 18, p. 1)
12. Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų (OL C 189, 2018 6 4, p. 1)
13. Tarybos rekomendacija dėl įgūdžių tobulinimo kryptių – naujų galimybių suaugusiesiems (OL C 484, 2016 12 24, p. 1)
14. Tarybos rekomendacija dėl neformaliojo mokymosi ir savišvietos rezultatų patvirtinimo (OL C 398, 2012 12 22, p. 1)
15. Tarybos rezoliucija dėl atnaujintos Europos suaugusiųjų mokymosi darbotvarkės (OL C 372, 2011 12 20, p. 1)

Deklaracijos

16. Porto deklaracija (2021 m. gegužės 8 d.)
17. Osnabriuko deklaracija dėl profesinio rengimo ir mokymo kaip ekonomikos atsigavimą ir teisingą perėjimą prie skaitmeninės ir žaliosios ekonomikos įgalinančios priemonės (2020 m. lapkričio 30 d.)

Europos Komisija

18. Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planas (COM(2021) 102 final)
19. Žalioji knyga dėl senėjimo „Kartų solidarumo ir tarpusavio atsakomybės puoselėjimas“ (COM(2021) 50 final)
20. 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų planas „Švietimo ir mokymo pritaikymas prie skaitmeninio amžiaus“ (COM(2020) 624 final)
21. Europos įgūdžių darbotvarkė, kuria siekiama tvaraus konkurencingumo, socialinio sąžiningumo ir atsparumo (COM(2020) 274 final)
22. Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija (COM(2020) 152 final)
23. Europos žaliasis kursas (COM(2019) 640 final)